

GENEL OLARAK PPP MODELİ

Bu makalemizin konusunu, son yıllarda, kamu hizmeti olarak nitelendirilen hizmetlere, özel sektörün katılmasını ve böylece devletin finansman sorununu aşmasını sağlamak amacıyla geliştirilen kamu özel işbirliği -*Public Private Partnership*- (“PPP”) modeli oluşturmaktadır.

1. Modelin Tanımı

PPP modeli, kamu hizmeti olarak nitelendirilen ve imtiyaz teşkil eden, devletin tümüyle çekilmek istemediği ve devletin katılımı olmaksızın özel sektörün tek başına sunmaktan çekindiği hizmetlere, özel sektörün katılmasını sağlamak ve böylece devletin temel çıkmazı haline gelen finansman sorununu aşmak amacıyla geliştirilmiş bir modeldir.

PPP modeli uygulandığında, (i) özel sektör ile idarenin yapıları itibarı ile sahip oldukları farklı uzmanlıklar bir araya getirilmekte, (ii) büyük ölçekli yatırımların verimliliklerini artırabilmek için toplam risk iki kesim arasında bölüştürülmekte, (iii) böylelikle de maliyetler azaltılmaktadır.

Bu model içerisinde özel sektör,

- bir altyapının veya sağlanacak hizmetin finansmanını, inşasını, tadilatını, işletilmesini ya da bakım ve onarımını sağlar;
- sözleşmelerde belirlenen süre ile sınırlı olarak ilgili yapıyı sahiplenir ve temel kamu hizmetinin ifası için idareye kiraya verir;
- sözleşmede belirlenen süre sonunda da yapıyı idareye devreder.

Diğer bir ifadeyle, özel sektör bu yapıda temel kamu hizmetini sunan değil, belirli bir süre ile sınırlı olarak geçici sahibi olduğu ilgili yapıyı işletilmesi üzere kiraya veren gayrimenkul sahibidir.

PPP modelinde, idare açısından en büyük menfaat, yüksek maliyet ve finansman gerektiren hizmetlerin gerçekleştirilerek hizmet arzının sağlanması iken; kar elde etme amacıyla hareket eden özel sektörün menfaati, belirlenmiş olan sözleşme süresi içerisinde kira geliri elde edecek olmasıdır.

PPP modeli, idarelerin yanı sıra, altyapı projelerinin ya da bir hizmetin gerçekleştirilmesi hedefiyle, (i) projenin tasarımı, finansmanı, yapım ve işletilmesi ya da (ii) var olan yatırımın yenilenmesi, kiralanması, bakım ve onarımının yapılması ve işletilmesinde, özel sektörün de katılımının sağlandığı bir organizasyona imkân tanımaktadır. Dolayısıyla, proje/yatırıma ilişkin tüm sorumluluk, maliyet, yetki, gelir, risk, fayda ve zararlar idare ve özel sektör arasında paylaşılmaktadır. PPP'lere konu olacak projeler için önemi büyük olan risk paylaşımı kapsamında, özel sektöre devredilebilen ve devir edilemeyen risk unsurları ayrımını ortaya çıkarmaktadır:

	Özel Sektöre Transfer Edilen Riskler	Özel Sektöre Transfer Edilmeyen Riskler
Tasarım ve Geliştirme Safhası		
Tasarım Riski	Tesisin kamuya en yararlı hizmeti sunacak şekilde tasarlanması	Kamu yararı gereklerinin özel şirkete ayrıntılı olarak aktarılmasından idare sorumludur.

Teknoloji ve Eskime Riski	En yüksek teknolojinin kullanımının ve sürekliliğinin garanti edilmesi	
İnşaat Safhası		
İnşaat Riski	Geciken projeler için idareye cezalı ödemelerin yapılması	
Yasal Riskler		Yasal değişiklikler sonucu özel şirketin zarar etmesi ya da projenin gecikmesi durumunda, idare şirketin bu zararını üstlenir.
İşletim Safhası		
Performans Riski	Proje aşamasında belirlenen standartlara uyulmaması durumunda şirket idareye tazminat öder.	
İşletim Maliyet Riski	Proje aşamasına göre risk paylaşılabilir.	Proje aşamasına göre risk paylaşılabilir.
Talep Riski		İdare, özel teşebbüse asgari hizmet geliri garantisini vermektedir.
Artık Değer Riski	Projenin ekonomik ömrü sonunda, tesisler özel teşebbüste kalırsa bakım ve onarım maliyeti	Projenin ekonomik ömrü sonunda, tesis kamuya geçerse bakım, onarım ve işletim maliyeti

2. İlgili Mevzuat

Türkiye’de, PPP modelinin usul ve esaslarını, tüm sektörleri kapsayacak şekilde düzenleyen bir mevzuat bulunmamakta, ilgili usul ve esaslar belirli sektörler bazında öngörülen düzenlemeler ile belirlenmektedir.

PPP modelinin belirli bir sektör bazında uygulanması;

- sektöre ilişkin kanunda yapılacak değişiklik ile ilgili sektörde PPP modelinin uygulanabileceğinin öngörülmesi, ve
- modelin esas ve usullerini düzenleyen ikincil mevzuatın hazırlanması

ile mümkün hale gelmektedir. Bununla birlikte, T.C. Kalkınma Bakanlığı Hukuk Müşavirliği yetkililerinden edindiğimiz şifahi bilgiye göre, PPP modelinin usul ve esaslarına ilişkin genel nitelikli bir kanun tasarısı hazırlanmış olup ilgili tasarıya ilişkin çalışmalar devam etmektedir.

BEKİROĞLU · İSEN · CİĞERLİ
HUKUK BřROSU

Konuyla ilgili her tşrlş soru / yorumlarınız için bizimle iletişime geçebilirsiniz
